

**UCHWAŁA NR XXXV/728/2013
RADY MIEJSKIEJ W GLIWICACH**

z dnia 13 czerwca 2013 r.

**w sprawie uchwalenia „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Gliwice na lata
2013 - 2015”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 – tekst jednolity) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 – tekst jednolity z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta

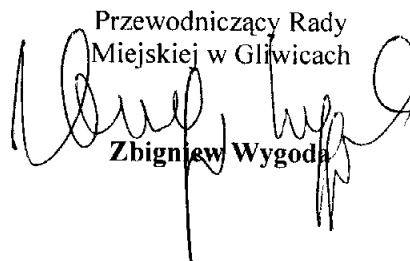
**Rada Miejska w Gliwicach
uchwala:**

§ 1. Przyjąć „Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Gliwice na lata 2013-2015” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XVII/556/2008 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie zatwierdzenia „Miejskiego programu budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2008 – 2013”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gliwicach

Zbigniew Wygoda

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/728/2013
Rady Miejskiej w Gliwicach
z dnia 13 czerwca 2013 r.

**MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2013 – 2015**

MISJA PROGRAMU

**Zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinom
w Gliwicach**

I. WSTĘP:

„Rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz materialne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie.”

Preambula Konwencji Praw Dziecka przyjęta 20.XI.1989r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych ratyfikowana przez Polskę 7.VI.1991r.

Ze względu na zadania i funkcje, jakie spełnia, a które posiadają ogromne znaczenie dla całości życia społecznego i dla jednostki – rodzina zajmuje szczególne miejsce wśród grup społecznych. Jest pierwszą i najważniejszą grupą, do której należymy od chwili urodzenia: stanowi najlepsze naturalne środowisko życia, rozwoju i wychowania dziecka, z którym jest ono związane biologicznie, uczuciowo, kulturalnie, materialnie i prawnie.

Rodzina wywiera zasadniczy wpływ na kształtowanie osobowości i postaw swoich członków – przekazuje wartości i normy, wzory zachowań i obyczaje kulturowe oraz przygotowuje dzieci do pełnienia późniejszych ról społecznych.

Szybkie tempo zmian społeczno-ekonomicznych w kraju, związane z wdrażaniem wielu reform, wywarło istotny, negatywny wpływ na życie wielu rodzin i zaburzyło ich prawidłowe funkcjonowanie. Spłot i różnorodność przyczyn tkwiących w samej rodzinie, jak i poza nią – wzrastający problem bezrobocia, utrata źródła utrzymania i pogłębiające się zubożenie oraz związane z tym poczucie bezsilności i bezradności – spowodowały zmianę poziomu i stylu życia rodzin; nasilenie zjawisk patologicznych i problemów społecznych. Wzrosła przestępczość, liczba osób nadużywających alkohol i sięgających po narkotyki, pojawiły się agresja i przemoc. Znaczej eskalacji uległ problem niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.

Dezintegracja rodziny oraz pogłębienie się zjawisk niekorzystnych dla rozwoju poszczególnych jej członków, a przede wszystkim dla dzieci, przyczyniają się do ich nieprawidłowego funkcjonowania, zaniedbań środowiskowych, niewywiązywania się rodziców ze swoich obowiązków, a co za tym idzie – niewydolności opiekuńczo-wychowawczej. Wzrasta liczba postanowień sądowych związanych z ograniczaniem lub pozbawianiem władzy rodziców, co w konsekwencji prowadzi do konieczności zapewnienia dzieciom opieki poza rodziną.

Rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka w każdym okresie jego rozwoju. Dlatego należy przede wszystkim wspierać ją, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wsparcie powinna ona otrzymywać od instytucji publicznych i organizacji pozarządowych działających w lokalnym środowisku. Pomoc rodzinie winna wyprzedzać pomoc samemu dziecku i powinna być skoordynowana tak, aby kompleksowo zabezpieczyć potrzeby tej podstawowej grupy społecznej.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka,
- 3) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 127 poz. 721 - tekst jednolity z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572 – tekst jednolity z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 – tekst jednolity z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 – tekst jednolity z późn. zm.),
- 7) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. nr 292 poz. 1720),
- 8) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2006–2015.

III. ODBIORCY PROGRAMU:

- 1) rodziny biologiczne,
- 2) dzieci i młodzież,
- 3) osoby starsze,
- 4) rodziny zastępcze,

- 5) rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- 6) rodziny dotknięte przemocą,
- 7) rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem.

IV. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU:

- 1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
- 2) Wydział Edukacji,
- 3) Wydział Kultury i Promocji Miasta,
- 4) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 5) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna,
- 6) Sąd Rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 7) Policja,
- 8) Straż Miejska,
- 9) placówki opiekuńczo - wychowawcze,
- 10) szkoły i przedszkola,
- 11) organizacje pozarządowe.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU:

- 1) budżet miasta,
- 2) budżet państwa,
- 3) państwowe fundusze celowe,
- 4) fundusze unijne,
- 5) budżety organizacji pozarządowych.

VI. CELE PROGRAMU:

Cel strategiczny - Tworzenie społecznych, kulturowych i materialnych warunków dla podniesienia jakości życia dziecka i rodziny.

Cele szczegółowe:

- 1) wspieranie rozwoju dziecka i rodziny,
- 2) zapobieganie dezintegracji i dysfunkcyjności rodziny,
- 3) wspieranie rodzin w wychowaniu i opiece nad osobą niepełnosprawną,
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych i socjalizacyjnych z dziećmi i młodzieżą,
- 5) udzielanie pomocy dzieciom przebywającym i opuszczającym pieczę zastępczą,
- 6) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących zapewnieniu kompleksowego wsparcia dziecku i rodzinie.

VII. SPOSÓB REALIZACJI CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH:

CEL SZCZEGÓŁOWY 1

WSPIERANIE ROZWOJU DZIECKA I RODZINY.

1) Cel operacyjny - Wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci.

Przedsięwzięcia:

- a) tworzenie nowych form dziennej opieki nad dzieckiem
mierniki:
- liczba i rodzaj form,
  - liczba dzieci;
- b) stosowanie preferencyjnych warunków przyjmowania i pobytu dziecka w żłobku i przedszkolu
mierniki:
- liczba placówek,
  - liczba dzieci oczekujących,
  - liczba dzieci przebywających na preferencyjnych warunkach;
- c) udzielanie konsultacji i specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego
miernik - liczba beneficjentów;
- d) wdrażanie programów prozdrowotnych, profilaktyczno-edukacyjnych i doskonalących umiejętności wychowawcze rodziców
mierniki:
- liczba programów,
  - liczba beneficjentów;
- e) organizowanie szkoleń dla osób udzielających pomocy rodzinie, mających na celu doskonalenie umiejętności profesjonalnego i wieloaspektowego wspierania rodzin
mierniki:
- liczba i rodzaj szkoleń,
  - liczba osób przeszkolonych.

2) Cel operacyjny - Wzmacnianie funkcji rodziny i budowania więzi rodzinnych.

Przedsięwzięcia:

- a) tworzenie i realizowanie projektów i kampanii służących kształtowaniu pozytywnego wizerunku rodziny, umacnianiu więzi rodzinnych oraz podtrzymywaniu tradycji rodzinnych
mierniki:
- liczba projektów,
  - liczba kampanii,
  - liczba beneficjentów;
- b) realizowanie programów wzmacniających rodziny wielodzietne, niepełne i dysfunkcyjne
mierniki:
- liczba programów,
  - liczba beneficjentów.

3) Cel operacyjny - Udzielanie pomocy rodzinom potrzebującym wsparcia.

Przedsięwzięcia:

- a) dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach
mierniki:
- liczba programów,
  - liczba placówek objętych programem;
- b) zwiększenie dostępności pomocy finansowej, materialnej i socjalnej w miejscu zamieszkania
mierniki:
- liczba programów,

- liczba świadczeniobiorców.

4) Cel operacyjny - Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcia:

- a) prowadzenie dla dzieci zajęć pozaszkolnych¹
mierniki:
- liczba organizatorów, placówek,
  - liczba form oraz sposób realizacji,
  - liczba beneficjentów;
- b) organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży
mierniki:
- liczba organizatorów, placówek,
  - liczba form wypoczynku oraz sposób i czas realizacji,
  - liczba beneficjentów;
- c) tworzenie, rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży
mierniki:
- liczba rozbudowanych i zmodernizowanych obiektów,
  - liczba nowopowstałych obiektów sportowo-rekreacyjnych;
- d) wspieranie rozwoju sportu²
mierniki:
- liczba organizatorów, klubów,
  - liczba przedsięwzięć,
  - liczba beneficjentów;
- e) propagowanie wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli zdrowego i aktywnego stylu spędzania wolnego czasu oraz organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych³
mierniki:
- liczba przedsięwzięć,
  - liczba organizatorów,
  - liczba imprez oraz sposób i czas realizacji,
  - liczba beneficjentów;
- f) zwiększanie dostępności do dóbr kultury, sportu i wypoczynku dla rodzin ubogich i wielodzietnych
miernik - liczba ulg, zniżek, promocji.

5) Cel operacyjny - Wspieranie osób starszych i integrowanie ich ze społeczeństwem.

Przedsięwzięcia:

- a) wspieranie w codziennej egzystencji oraz w funkcjonowaniu społecznym
mierniki:
- rodzaj wsparcia,
  - liczba przedsięwzięć,
  - liczba beneficjentów;
- b) prowadzenie aktywizacji społecznej seniorów
mierniki:
- liczba i rodzaj przedsięwzięć,
  - liczba beneficjentów;

¹Realizowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sprawozdanie z Wydziału ED

² Sprawozdanie z Wydziału KP

³ Sprawozdanie z Wydziału KP oraz z Wydziału ED

- c) upowszechnianie informacji o możliwości zagospodarowania czasu wolnego poprzez organizowanie akcji medialnych (prasa, radio, imprezy okolicznościowe masowe)
miernik - liczba akcji;
- d) organizowanie szkoleń i wolontariatu na rzecz osób starszych
mierniki:
- liczba i rodzaj przedsięwzięć,
  - liczba beneficjentów,
  - liczba wolontariuszy.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2

ZAPOBIEGANIE DEZINTEGRACJI I DYSFUNKCJONALNOŚCI RODZINY.

1) Cel operacyjny - Diagnostowanie i monitorowanie zjawisk dezintegracji oraz dysfunkcjonalności rodziny.

Przedsięwzięcia:

- a) prowadzenie społecznych badań i diagnozy zjawisk dezintegracji oraz dysfunkcjonalności rodziny
mierniki:
- liczba przeprowadzonych badań,
  - liczba przeprowadzonych diagnoz;
- b) prowadzenie monitoringu zjawisk dezintegracji oraz dysfunkcjonalności rodziny
miernik - liczba rodzin objętych monitoringiem.

2) Cel operacyjny - Poprawienie funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej.

Przedsięwzięcia:

- a) udzielanie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego oraz rodzinnego
miernik - liczba beneficjentów;
- b) wspomaganie rodziny przeżywającej trudności poprzez przyznawanie pomocy w postaci: asystenta rodziny, rodziny wspierającej, placówki wsparcia dziennego
mierniki:
- liczba rodzin, którym przyznano pomoc w postaci: asystenta rodziny, rodziny wspierającej, placówki wsparcia dziennego,
  - liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego;
- c) organizowanie spotkań dla rodzin mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej grupami wsparcia, grupami samopomocowymi
mierniki:
- liczba spotkań,
  - liczba beneficjentów,
- d) realizowanie programów profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania przemocy i uzależnień skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców⁴
mierniki:
- liczba programów,
  - liczba beneficjentów.

3) Cel operacyjny - Udzielanie pomocy rodzinie w kryzysie.

Przedsięwzięcia:

- a) prowadzenie w rodzinie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych

⁴ Realizowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Gliwice na lata 2011 - 2014, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

mierniki:

- liczba interwencji pracowników pomocy społecznej,
- liczba beneficjentów;

- b) zabezpieczenie schronienia dla bezdomnych, samotnych matek z dziećmi
miernik - liczba bezdomnych, samotnych matek oraz ich dzieci, którym zabezpieczono schronienie;
- c) podejmowanie działań przez Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;⁵
- d) realizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy oraz programów terapeutycznych dla ofiar przemocy⁶

mierniki:

- liczba grup,
- liczba sprawców,
- liczba ofiar.

4) Cel operacyjny - Integrowanie działań instytucji udzielających pomocy dziecku i rodzinie.

Przedsięwzięcia:

- a) upowszechnianie informacji o formach pomocy i instytucjach pomagających dziecku i rodzinie
miernik - liczba akcji medialnych;
- b) organizowanie szkoleń z zakresu udzielania wsparcia dla przedstawicieli instytucji pomagających dziecku i rodzinie
mierniki:
- liczba szkoleń,
  - liczba osób przeszkolonych.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3

WSPIERANIE RODZIN W WYCHOWANIU I OPIECE NAD OSOBĄ NIEPEŁNOSPRAWNĄ.⁷

CEL SZCZEGÓŁOWY 4

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I SOCJALIZACYJNYCH Z DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ.

1) Cel operacyjny - Podejmowanie działań w celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.⁸

2) Cel operacyjny - Poszerzanie oferty dotyczącej profilaktyki i socjalizacji dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym i niedostosowanej.

Przedsięwzięcia:

- a) realizowanie programów adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym i niedostosowanej oraz ich rodziców
mierniki:
- liczba programów,
  - liczba osób objętych programami;
- b) organizowanie i prowadzenie szkoleń i programów dla osób zajmujących się dziećmi i młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym i niedostosowaną
mierniki:
- liczba szkoleń,
  - liczba osób uczestniczących w szkoleniach,
  - liczba programów;

⁵ Realizowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Gliwice na lata 2011 - 2014.

⁶ Realizowanie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Gliwice na lata 2011 - 2014.

⁷ Realizowanie Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2008-2013.

⁸ Realizowanie Programu „Bezpieczne Gliwice w latach 2010-2013”.

- liczba osób uczestniczących w programach.

CEL SZCZEGÓŁOWY 5

UDZIELANIE POMOCY DZIECIOM PRZEBYWAJĄCYM I OPUSZCZAJĄCYM PIECZĘ ZASTĘPCZĄ.⁹

CEL SZCZEGÓŁOWY 6

WSPOMAGANIE DZIAŁAŃ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I OSÓB FIZYCZNYCH SŁUŻĄCYCH ZAPEWNIENIU KOMPLEKSOWEGO WSPARCIA DZIECKU I RODZINIE.

Przedsięwzięcia:

- a) współfinansowanie zadań zleczanych do realizacji instytucjom i organizacjom pozarządowym w ramach Miejskiego Programu Wspierania Rodziny
- mierniki:
- liczba współfinansowanych zadań zleczonych do realizacji organizacjom pozarządowym,
  - liczba współfinansowanych zadań zleczonych do realizacji instytucjom;
- b) wspieranie, promowanie i upowszechnianie informacji na temat instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie
- miernik - liczba i rodzaj działań promujących podmioty działające na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

VIII. OCZEKIWANE EFEKTY:

- 1) wzmocnienie więzi rodzinnych i poczucia wzajemnej odpowiedzialności za jej poszczególnych członków,
- 2) budowanie prawidłowych wzorców rodziny,
- 3) wzrost efektywności działań pomocowych skierowanych do rodzin poprzez ich integrację i skoordynowanie,
- 4) wzrost aktywności społecznej osób starszych,
- 5) ogólnodostępność i różnorodność form pomocowych do faktycznych potrzeb środowiska lokalnego,
- 6) zwiększenie liczby dzieci i rodzin objętych wsparciem środowiskowym,
- 7) zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo - wychowawczych poprzez rozwój rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8) spadek przestępczości wśród dzieci i młodzieży.

IX. POSTANOWIENIE KOŃCOWE

Nadzór i bezpośrednią kontrolę nad realizacją i wykonaniem programu z ramienia Prezydenta Miasta wykonuje Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Gliwicach
Zbigniew Wygoda

⁹ Realizowanie Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Gliwice na lata 2013 – 2015.